

Avalent>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Kohtukorraldus liikmesriikides

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

läti keel

Järgmised keeleversioonid: [lv](#) on juba tõlgitud.

Swipe to change

Kohtukorraldus liikmesriikides

Läti

Selles osas antakse ülevaade Läti kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus - kohtusüsteem

Lätis on sõltumatu kohtuvõim (seadusandliku ja täidesaatva võimu kõrval) ja kolmeastmeline kohtusüsteem. Põhiseaduse kohaselt mõistavad Lätis õigust piirkondlikud ja linnakohtud, ringkonnakohtud ja ülemkohus ning sõja- või erakorralises olukorras ka sõjaväekohtud.

Kohtute haldamine

Vastavalt **kohtute pädevuse seadusele** (*likums "Par tiesu varu"*) on kohtute haldamisel tähtsaim riigiasutus **justiitsministeerium**.

Justiitsministeerium:

võib anda välja sisemääruisi piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakondade haldustegevuse korraldamiseks;

võib nõuda piirkondlikelt ja linnakohtutelt, ringkonnakohtutelt ja kinnistusosakondadelt teavet, mis on vajalik tema seadusjärgsete kohustuste täitmiseks;

vastutab piirkondlike või linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakonna organisatsioonilise juhtimise eest;

teostab järelevalvet piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakonna organisatsioonilise juhtimise üle.

Kohtute amet (Tiesu administrācija) peab korraldama ja tagama piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakondade haldamise. Amet

vastutab justiitsministri ees, kes tegutseb justiitsministeeriumi alluvuses.

Ülemkohus (Augstākā tiesa) ei ole administratiivselt seotud ei piirkondlike ja linna- ega ringkonnakohtutega. Ülemkohtu tööd korraldab ülemkohtu esimees.

Selle ülesande täitmiseks on ülemkohtu juurde loodud eraldi kantselei – ülemkohtu talitus (*Augstākās tiesas Administrācija*).

Kohtunõukogu (Tieslietu padome) on kohtusüsteemi põhimõtete ja strateegia koostamises ning kohtusüsteemi korralduse täiustamises osalev kollegiaalne organ.

Kohtute liigid: lühikirjeldus ja hierarhia**Üldkohtud: esimese astme kohtud ja apellatsioonikohtud**

Piirkondlikud ja linnakohtud (rajonu (pilsētu) tiesas) on esimese astme kohtud tsiviil-, kriminaal- ja haldusasjades. Piirkondlikul või linnakohtul võib olla struktuuriüksuseid, st vastava piirkondliku või linnakohtu tööpiirkonnas eri kohtades asuvaid kohtumajasid. Piirkondlikul ja linnakohtul võib olla **kinnistusosakond (zemesgrāmatu nodāja)**. Kinnistusosakond haldab kinnistusregistrit (kuhu kantakse kinnisvara ja omandiga seotud õigused) ning menetleb vaidlustamata täitmisele pööramise nõudeid, võlanõudeid ja oksjonitehingute heakskiitmist käsitlevaid nõudeid.

Ringkonnakohtud (apgabaltiesa) menetlevad apellatsioonikohtutena tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju kolmest ringkonnakohtunikust koosnevas

kohtukoosseisus. Ringkonnakohtul võib olla struktuuriüksuseid, st vastava ringkonnakohtu tööpiirkonnas eri kohtades asuvaid kohtumajasid.

Vastavalt **kohtute pädevuse seadusele** võivad **sõjaväekohtud** kokku tulla eri- ja sõjaolukorras. Vastavalt **sõjaväekohtu seadusele** luuakse sõjaväekohtud justiitsministri korraldusel. Sellisel juhul hakkavad tegutsema üks või mitu esimese astme sõjaväekohtu ja üks teise astme sõjaväekohtu.

Ülemkohus

Ülemkohtu (Augstākā tiesa) on senat, mis koosneb kolmest osakonnast (*departamenti*) (tsiviilasjad, kriminaalasjad, haldusasjad) ja kahest kolleegiumist (*palātas*) (tsiviilasjad ja kriminaalasjad). Ülemkohus on apellatsioonikohus õigusküsimustega (*kasācijas*) seotud asjades, kui seadusega ei ole teisiti sätestatud. Ülemkohtul oli 31. detsembrini 2014 kaks kolleegiumi (tsiviilasjad ja kriminaalasjad), kuid 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2016 on kohtul vaid tsiviilasjade kolleegium.

Täiskogu (plēnums) on ülemkohtu kohtunike üldkogu. Täiskogu arutab õigusnormide tõlgendamise seotud küsimusi. Samuti valib üldkogu distsiplinaarkohtu (*Disciplinārtiesa*) liikmed. Distsiplinaarkohus koosneb kuuest ülemkohtu osakondade kohtunikust. Distsiplinaarkohus tuleb kokku, et hinnata kohtunike distsiplinaarkomisjoni (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*) otsuste seaduspärasust. Õigusnormide tõlgendamise kiireloomulisi juhtumeid võib õigusnormide ühetaolise kohaldamise huvides arutada ülemkohtu täiskogu asemel ka vastava kolleegiumi või osakonna täiskogu.

Konstitutsioonikohus (Satversmes tiesa) on sõltumatu kohtuasutus, mis arutab talle põhiseadusega määratud pädevuse raames seaduste ja muude õigusaktide põhiseaduslikkuse küsimusi. Konstitutsioonikohus arutab ka konstitutsioonikohtu seadusega tema pädevusse määratud asju.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lätil on järgmised õigusvaldkonna andmebaasid:

Justiitsministeeriumi veebisait sisaldab üldteavet kohtusüsteemi ja kohtuga seotud ametite kohta (vannutatud notarid, kohtutäitrid) ning linke muudele kohtusüsteemiga seotud veebisaitidele.

Läti riigi portaal [Latvija.lv](#)

Portaal „Latvija.lv” võimaldab juurdepääsu valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste võrguressurssidele. Teave on portaalis esitatud teemade kaupa.

Portaali e-teenuste (**E-pakalpojumi**) rubriik pakub juurdepääsu e-teenustele, mis põhinevad e-teenuste kesksel infrastruktuuril. See pakub kasutajatele virtuaalruumi, kus taotleda ja saada valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste e-teenuseid, jälgida nende teenuste pakkumise seisu ja saada teavet tulemuste kohta.

Teenuste otsimise rubriik (teenustekataloog, *Pakalpojumu katalogs*) on keskne juurdepääsupunkt valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste teenustele.

Teenustekataloogi võib kasutada valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste teenuste kohta põhiteabe otsimiseks, teenuste taotlemise ja saamise tingimustega, teenuste hinna ja kirjeldusega tutvumiseks. E-teenuste kirjeldused sisaldavad linki allikale (teave, veebisait, otselink või täiselektroniline e-teenus). Kasutaja pääseb teabele ligi kas kataloogi kaudu, mis jagatud eluvaldkondade järgi, või kasutades portaali otsingufunktsiooni. Keskse kataloogi sisu haldavad teenuseid pakkuvad valitsusasutused.

Läti riigi portaali [Latvija.lv](#) **eesmärk** on pakkuda avalikkusele Lätis ja väljaspool Lätit juurdepääsu Läti valitsuse võrguressurssidele ja tekitada keskne juurdepääsupunkt paljude riigiasutuste e-teenustele.

Portaali saab kasutada **tasuta**.

Lingid

[Läti kohtute portaal](#), [ülemkohus](#), [konstitutsioonikohus](#), [kohtute amet](#), [justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 27/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.